

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. június 4.

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 45. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

A beruházási javaslatok.

A beruházási javaslatok voltaképpen tantulusi örömök, melyeket az országnak szereztek; a nemzet már időtlen idők óta éhezik s eleped a szomjuságtól, és most vizáradásba állítják bele, melyben szomját oltani nem képes, alácsüngő gyümölcsökkel ingerlik, melyek rögtön felugranak a magasba, mihelyt utánuk nyul.

De csak az obstrukció teszi tantulusiakká a gyönyöröket.

A beruházások dus mértékben felsegítenék a kis és nagy ipart, új életet öntenének a kereskedelembe, a munkások nagyobb keresethez jutnának, jólétükről gondoskodás történnék, minden családba, minden kunyhóba beáramlanék egy része annak az áldásnak, melyet e javaslatok magukban rejtnek, ha törvénynyé emelkedésüket veto-jával nem gátolná az ellenzék.

Az ellenzéknek egészen más a célja, mint az, hogy e beruházások megtörténjenek; inkább csak magára gondolni és e mellett észébe sem jut az ország jövője, legföljebb csak az, hogy végül azonosítja a maga érdekét az ország érdekével.

De az ilyen eljárás állandó nem maradhat, főleg miután a hangulat az országban egyre háborgóbb lesz.

És itt Lichtwer német satirikusnak az a költeménye jut eszünkbe, melyben a bűn és a büntetés ténykedését adja elő.

Nevetve, jókedvűen járja végig a bűn az országot, léptei alatt kihál minden virág, elszárad minden vetés, kiapad minden enyhülést adó forrás. Körültekint a bűn s ekkor észreveszi, hogy mankón egy komoly alak sántít utána. Gunyosan kérdezi, ki az, aki utána biezeg és talán még azzal a reménnyel is kecsgeti magát, hogy utoléri?

„En vagyok a büntetés” — hangzik a válasz, — „későn de, biztosan utolérlek”.

Igy fog ez nálunk is történni, mert a társadalmi és nemzeti épület alapját, az igazságot, nem lehet, nem szabad végkép megrendíteni.

A büntetés uton van már és talán hamarabb utoléri a gonosztevőket, mintsem gondolják.

Hogy a bűnök elkövetése ideje alatt a nemzet igen sok drága kincse teljesen elértéktelenedik, tönkremegy, hogy minden tetterő bénán, tehetetlenül fetreng, hogy a nép érzelme, gondolkozása elkecsereglik, ezek olyan károk, melyeket már a büntetés sem tehet többé jóvá.

A beruházási javaslatok mutatják,

mi van sürgős, égető szüksége a népnek, de egyszersmind mutatják azt is, mi az, amin tulatesi magát az ellenzék, mely még hozzá elég bátor azt állítani magáról, hogy az ország javát tartja szemelőtt.

A E. M. K. E. egy éve.

— Részlet a Sándor József írta évi jelentésből. —

Áttérve már most az anyagi és szervezeti kérdésekre, mindenképp előttem kiemeljük, hogy a tagok száma: 78 örökös, 2053 alapító, 6678 régi rendes, 1767 új Alapszabályok szerinti rendes, 1688 pártoló, együtt: 12266 Szaporodás a mult közgyűlésihez képest: 173. Belépett a lefolyt közgyűlési évben 18 alapító és 239 új Alapszabályok szerinti rendes tag; ciklusát ujtotta a régi Alapszabályok szerinti tagok közül 443 rendes és 147 pártoló. Az ujonnan belépett alapító tagok kötelezettsége 5230 K., a rendeseké 9560 K. Az új Alapszabályok szerinti kötelezettségbe a régi tagok közül 50-en léptek át. Nánásy Géza az „Adriai” biztosító társulat felügyelő-kárbeosztója egymaga 106 új tagot és számos adományt gyűjtött.

Az ügyellést illetőleg: iktatóra érkezett a mult közgyűlés óta: szellemi ügydarab 1263, anyagi 401, együtt 1664 drb. Kiadatott szellemi 975, anyagi 441, együtt 1416 ügydarab. Iktatott és kiadatott összesen 3080 önálló ügydarab. Postára adatott: vidékre 23050, helyben kézbesítve 810, csomag 235, együtt 23.995 külön darab. Pénzkiutalás történt 518 esetben. Nyugta kiadatott 2625 drb. Pénztári naplóra érkezett folyó év március 1-ig 1198 tétel, mely további 4109 bevételi tétel alatt dolgoztatott fel; ehhez hozzávéve a kiadás 2540 naplótételét, ez együtt 6649 tétel. Nyomdailag, írógépén vagy mimeographon sokszorosított irat szétkuldetett 30000 drb. Irodai felszereléseinkhez a f. évben 495 K. 71 f. kiadással egy kőszájtót is szereztünk.

Tavalyi Évi jelentésünkben kimutattuk, hogy az egyesület fennállása óta egy 3 millió K-s tőkevagyon gyűjtöttünk s hogy ezen idő alatt 2 millió K-t adtunk ki segélyekre, míg a jövőre tíz évenként 1 1/2 millió K. az, mi így örök időkre az egyesület rendelkezésére áll. Tavaly óta szinte 100000 K.-val növeltük a tőzsvagyonot s kiadtunk 150436 K. 3 f. t. A mult közgyűlés határozatához képest megkezdődött az iskola-építő akció s a kidolgoztunk egy alapos működési rendet. A mellett a kisebb segélyezéseknek egész raját eszközöltük. Működésünkben megtartottuk híven az Alapszabályokat és nem mentünk ki más állam területére, mint a Liga vagy az Alldeutscher Verband. Ideháza is gyűlölet vagy politikai szenvedélyek keltése nélkül tisztán kulturális és közgazdasági téren mozogtunk s nem követünk más cél, mint a saját fajunk erősítését, a népnevelés és a társadalmi jólét megengedett eszközei által. A ki akarja, csinálja utánunk ezt a saját házában s mi kalaplevéve fogunk elötte állani. Mert szeretni saját fajtát és nemzetét s tulajdon hazájában a nép műveltsége és jóléte emelésére törekedni oly cél, melyre minden ország polgárának nem csak joga van, de ez egyenesen kötelessége is. E kötelesség tudatában zárjuk jelentésünket azzal az óhajtalással, vajha a testvériség szent érzete járná át ez ország minden lakóját s értené meg mindenki

hogy cultura és jólét akkor is szükséges és a lét elengedhetetlen tartalma és becsé, még ha egy ország lakói teljes nemzeti egységben élnek is. Ezt az óhajta várt időt hozza el a Mindenható s a nemzet hangya-munkáját az állami élet és társadalom minden terén kövesse áldás és siker!

(Vége.)

Szinészet.

Kézdivásárhely, jun. 3.

Polgár Bélának az erdélyrészi I. szini kerület igazgatójának és társulatának idejövételét megelőzte — jó hírre, a minéz mi egyik számunkban kifejezést is adtunk. Örvendünk, hogy e feltevésünkben nem csalódtunk sem mi, sem a közönség. Ezen állításunk igazsága mellett bizonyít az első előadás, melylyel bemutatkozott a társulat, mondjuk ki mindjárt előre, hogy előnyösen. „Katalin a nagy orosz czárnő” című új operett került színre az első este. Nem nagyszabásu, nem valami kiváló mesejű s még kevésbé sikerült zenéjű ugyan maga a bemutatott operett, de mégsem tagadhatni meg tőle némi hatást, némi sikert. Azonban az elért sikert a darab legnagyobb részben az összevágó gondos előadásnak köszönheti. A szereplők valamennyien derekasan megállták helyeiket s ha mégis kiemelünk egyeseket, azzal csak közönségünk véleményének akarunk tolmácsolói lenni. A czím szerep a legjobb kezekben volt; Polgár Szepeffy Szidi asszony bájos, elegáns jelenség, kedves, iskolázott hanganyaggal, ki úgy lebilincselő játékaival, mint szép énekével egyszerre meghódította a közönséget, mely többször tapsolta meg s hívta lámpák elé. Szilágyi Erzsike (Germain, hadnagy) esinosan alakított, pompásan játszott s elég jól énekelt, neki is volt része az elismerésből: Szathmáryné Aniczát adta ügyesen, s egy sikerült kettős dala Germain-nel kedvesen lepte meg a közönséget. Ugy látszik hárman fogják képezni az operettek főerőségét. A férfiak közül Szathmáry (Guraczky) és Polgár (Chevalier) emelkedtek ki gondos, szabatos és kiforrott tehetségre valló játékaikkal, melyekkel nagyban hozzájárultak az összhangzatos sikerhez. Kár, hogy a zenekar kissé több gondot nem fordít a diszkréttebb kíséretre; ma az első felvonásban annyira erős volt a zenekíséret, hogy itt-ott az éneket alig lehetett hallani. Ezzel röviden el is mondtuk, a mit egyelőre és első előadás után szükségesnek láttunk; azt még azonban föl kell említenünk, hogy Polgárnak gyönyörű díszletei vannak s egy a férfi-szereplők, de kivált a hölgyek gazdag, díszes kosztümökkel rendelkeznek. Közönség zsufolásig megtöltötte a szinkört s teljes meglepéssel távozott a bemutatóról, mely — ismételtük — a jeles társulatot a legjobb oldalról mutatta be.

Junius hó 1-én volt a 2-ik előadás, színre került Géczy I. „A mit az erdő mesél” című pályanyertes népszínműve. A Juniális daczára is telt házról lehet beszélnünk és teljes sikerrel. A dícsőség oroszlanrósza a P. Szepeffy Szidié, ki már az első előadáson is, de most is „Kató” szerepében ugy játékaival, mint énekével megnyerte a közönség tetszését. Kedves volt a Kendi Boriska (Zsuzsika) játéka is, kit már közönségünk a mult idényből elég előnyösen ismer. A férfiak közül első helyen Vadasz Lajost említjük „Bacsó János” szerepében; továbbá B. Polgár Bélát (Ficzere Tamás), ki az igazi komikus minden kellékét egyesíti magában. Végül

Kemény Lajost (Ignác) és Szatmári Lajost (Sütő) szerepében.

Kedden este új zsánerben, a vigjáték terén mutatkozott be a színtársulat, Molnár Ferencnek „A doktor ur” című darabjában. E darabnak tartalmát, mely a Vígsház műsorából került hozzánk s melyet „kötő vigjáték”-nak jelzett a színlap, meg sem kíséreljük még pár vonással sem rajzolni, mert ha azt tesszük, akkor a jó ízű ellen véténénk. Egészséges komikai ér csak az ügyvéd szarkasztikus bemutatásában csillan meg, a darab többi része pedig nem egyéb elköpott szerelmi históriánál föltárlva lipótvárosi tónusban. A mi hatást elért, azt is csak a benne előforduló akasztófa humornak és vicceknek tulajdoníthatni.

Azonban egészen másképpen kell nyilatkoznunk az egyes szereplőkről, kik jobb ügybőz méltóan nagy igyekezéssel mondták a sikerrel játszottak.

A czimszerepet Szatmári Lajos, a társulat titkára kreálta igen sikerülten. Meglátszott rajta, hogy elegáns színész, a kinek nemcsak hajlama, de tudása, tehetsége is van az ily szerepek eljátszásához. A pathetikus beszédet tartó védő ügyvédet egész teljességében láttuk magunk előtt.

Utánna siker tekintetében Vadász Lajos következett, ki egy javíthatatlan betörő szerepben nyújtott teljesen sikerült alakítását. Horty Sándor az ügyvédbojtár szerepében elég jó volt, ellenben nem mondhatjuk ezt Szóreg Gyuláról, kinek kezében a rendőrfogalmazó szerepe egészen ellaposodott. Ezen kívül kisebb szerepeket játszott Szabó Samu és Sopronyi Ervin sikerülten.

A nők közül Kendi Boriska, Pogrányi Juci és Szaholcsinó váltak ki. Az első szeretetre méltó ügyvédné, a második bájos gimnázista bakfi, a harmadik pedig szájás szakácsnő volt.

A mi az összenyomást illeti s a mennyire ez estén megítélhettük, mondhatjuk, hogy a társulat a vigjáték terén általában elég sikeresen állja meg a helyét. A közönség ez estén egészen megtöltötte a színikört és szívesen tapsolt a szereplőknek, kik igyekezetükkel rá is szolgáltak arra.

Gf. Majláth Gusztáv püspök Kézdivásárhelyt.

Mint korábban jeleztük volt lapunkban, Gf. Majláth Gusztáv Károly püspök június 1-én délután az 1 óra 18 perczkor érkező vonattal városunkba érkezett. Hassák Vidor főgimn. igazgató a magas és kedves vendég fogadására Barátos g. elébe utazott, Zabolán pedig Gf. Mikes Ármín csatlakozott a püspökhöz, kinek kíséretében voltak Kovács Lajos kanonok és Kopacz Gergely, székesegyházi káplán. A vasuti állomásnál a kézdiorbai esperes kerületi papság s a főgimnázium tanári kara testületileg

vártak a főpásztorra s a papság nevében a kerület ujesperese: Balázs Ferencz, torjai plebános mondott esinos üdvözlő beszédet, mit a püspök nyájas beszédében köszönt meg, kifejezve, hogy nemcsak az ifjuság deklarációsárhelyi jó hívei lelki életének gondozására való törekvése, szeretete hozta ide.

A felhangzott lelkes éljenzés után a derült hangulatban levő főpásztor köszöntve a megjelenteket a Gf. Mikes Ármín ötös fogatára ült a gróffal, számtalan kocsitól kísérve behajtott a róm. kath. templomhoz, melynek ajtajában Takács Vida plebános üdvözölte. A templomban végzett rövid ima után a minorita konventbe ment, itt a finevelő intézetnél a tanártestület és ifjuság nevében Hassák Vidor igazgató mondott szívélyes istenhozottat a főpásztorhoz, ki szeretetteljesen köszönte meg a bár nem hivatalos, de lelkes, szívből jövő fogadtatást. Ez nap délután fél 6 órakor már szent beszédet mondott a templomban a hívekhez; hogy mily hatással azt leírni megsem kíséreljük, de fölösleges is, hisz ismeretes, hogy a Majláth püspök ur minden szava szívből fakad, szívéhez szól. Beszéd után, valamint másnap június 2-án reggel is számos hívet meggyón-tatta, majd 10 órakor ismét szent beszédet, utána pedig énekes szent misét mondott mintegy 20 pap segédkezésével. Majd Szentkatolna és Hatolyka hitközség küldöttségét fogadta. Dél felé Molnár Gizellát, Molnár Gyula tagosító segédmérnöknek idegsorvadásban súlyos betegnek fekvő 10 éves kis leánykáját látogatta meg Kopacz Gergely székesegyházi káplán kíséretében s foladta neki a bérmálás szentségét oly megható sz. retettel és kegyességgel, hogy a jelen-voltak szemei könnyből lábadtak. Délután 2 órakor a misszió-keresztet áldotta, szentelte meg magasztos czeremóniák közt, melynek végeztével ékes szavakban buzdította a templomot szufolásig megtöltött híveket lelki életük gondozására. Szerdán, reggel 5 órakor már a hívek gyónatásával foglalkozott a fáradhatatlan főpásztor; 8 órakor szentmise után a legimnáziumban tett rövid látogatásokat; 10 órakor a templomban hitelemző beszédet intézett a főgimnázium ifjuságához; 12 órakor küldöttségeket, magánosokat, köztük a ker. papságot s az egyháztanácsot fogadta. Rövid ebéd után az ifjuság gyónatásához fogott mikor esorokat írjuk nagy lelkesedéssel, meg nem szűnő odaadással végzi az ifjuság előkészítését a szentáldozáshoz, melyben csütörtökön reggel részesíti az ifjuságot

NAPI HIREK.

— Rákóczi-ünnepély Kézdivásárhelyt. A kaszinó kebeléből alakított rendező-bizottság nagyrészen befejezte a Kézdivásárhelyen június 21-én,

vasárnap rendezendő Rákóczi-ünnepély programjának összeállítását. Röviden jelezhetjük, hogy megnyitó beszédet Dr. Bánffy Zsigmond, a kaszinó alelnöke, ünnepi beszédet Gáspár István főgimnáziumi tanár és Szabó Jenő ref. pap fognak tartani; előbbi a küzdő Rákóczi, utóbbi a bujdosó Rákóczi képét fogja bemutatni. Ambrus Rózsika műhölgy szavalni fog, Binder Jolán kurucz népdalokat énekel, Schneider Traugott főgim. helyettes tanár hegedűn kurucz nótákat fog bemutatni népzene-kar kísérettel. Ezenkívül vegyeskar, és a polgári leányiskola énekkara fognak hazaflás négyes dalokkal közreműködni s Both Mihály r. k. kántor Szabó Jenő alkalmi versét fogja előadni. Ünnepély előtti isteni tiszteletek lesznek mindkét templomban.

— Új lelkész. Ősz Lázár türei lelkész, a kézdívásárhelyi ref. egyházközség volt jó emlékü segédlelkészét a karatnai ref. egyházközség egyhangulag megválasztotta papjává. Karatna község az új papban tevékeny és humánus gondolkodású lelkipásztort fog nyerni.

— Jubiláló nőegyesület. A kézdívásárhelyi jótékonycéltű nőegyesület fennállásának 25 ik évét betöltvén, ezen örömdetes alkalomból június 14 én jubiláris ünnepséget rendez. A jubileum 3 részből fog állani u. m. a zászlószentelésből, az ünnepi diszkozyülésből, melyen az egyesület áldásos mult-ját nagy vonásokban Dr. Varga Béla másodtitkár fogja méltatni s végül diszebed. A zászlóanyai tisz-tet, zabolai gróf Mikes Árminné sz. Bethlen Clementina grófnő fogja teljesíteni.

— Meghívó. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet évi rendes közgyűlése 1903. június hó 7 én d. u. 2 órakor az árvaház helyisé-gében fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagok s barátai a nemes ügynek bizalommal meg-hívatnak. Főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tit-kári jelentés az intézet anyagi és szellemi működé-séről. 3. Költségvetések előterjesztése. 4. Számviz-száló bizottság jelentése. 5. Az évi segélyezések be-jelentése. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok. Kézdi-vásárhelyt, 1903. június 2-án Gróf Mikes Árminné Bethlen Tima grófnő elnök. Dobay János titkár.

— Temetés. Révai Pált, a sepsiszentgyörgyiek-nek felekezeti külömbség nélkül szeretett rof. nagypapját mult szombaton délután temették az egész vármegye nagy részvéto mellett. Koporsó-jánál Tárkányi György vallásanár mondott megható imát, Szabó Jenő kézdívásárhelyi pap pedig gyönyörű gyászbeszédet s aztán átadták az anyaföldnek a do-rék jó ember porréseit.

— Meghívó. A kézdívásárhelyi munkaképte-len szegények zágoni Báró Szentkeresztly Stephanie nevét viselő menedékháza évi rendes közgyűlése f. évi június 7-én d. u. 2 órakor az árvaház helyi-

TÁRCZA.

Séta a nők birodalmában.

— O'Rell Max új könyve. —

Az ismert amerikai jeles humorista szeretetre méltó könyvet írt könnyed csevegő modorban az asszonyokról. A könyvnek a fenti címet adta s híven számol be abban tanulmányai eredményéről, melyeket Londonban, Párisban, Berlinben, New-Yorkban szerzett az asszonyokról. Száz és száz kérdés-sel és felelettel szolgál az asszonyokról az olva-sónak.

„Felelősségre vonható lény-e az asszony egy-általán?” — „Az ember nő vagy férfi szeret-e in-kább lenni?” — „Miért üldözik a nőket az utcán és alkalmatlankodnak nekik?” — „Melyik nőnek van a sétányon a legkecsesebb járása?” — „Az első pillantásra való szerelemről.” — „Az amerikai asz-szony győzelme az angol asszony felett és a zulu leányé miód a kettő felett.” — Ime néhány sze-melvény a könyv fejezeteiből, amelynek szerzője pajkos jókedvében átesap az optimizmusból a pesz-szimizmusba, a szentimentalizmusból a gunyba s bókólásba.

Szerinte a nő jobban szeret mint a férfi. A nő csak eszköz a férfi szenvedélyének fejlesztésére. Az énekesnők, színésznők, tánczosnők, mindazok az

asszonyok, akik kibontakoztak ama titokkal teli homályból, amelyben a szerelem út tanyát; asszo-nyok, akik a közönségre szórják mindazt, amivel a természet szépségben, szeretetre méltóságban és te-hetségben megáldotta őket, mind olyan lények, akik a legféltlenebb szenvedélyt képesek a férfiban kel-tetni. Csakhogy ritkán szeretik őket igazán és mély-ségesen. Ha csak arra nem tudják szánni magukat, hogy lemondjanak a nyilvánosság fényéről és elvo-nuljanak a bizalmas homályba.

„El ne vedd őket feleségül, ha ezt nem te-szik”, mondja a szerző. A művész nő nem szeret a háztartás kötelességeivel kinlódni, amíg az idegei-nek s kedélyhangulatának a gondozása betölti az egész létét. Színésznőnek csak színészhez kellene feleségül mennie. És ezek közt rendszeren nem a színpadi hős egyben a szerelmének a hőse is. Ah-hoz tulságosan ismeri. Gondolatban ott látja, amint a szomszédos öltözőben felteszi a parókáját, az ar-czát bekeni festékkel és berizporozza magát, mi-közben a rizporos pamacsot csak úgy kezeli, mint egy asszony. A színész a pályatársnője szemében elveszti mindazt a presztizst, amely a titokzatosság-ban és a képzeletben gyökeredzik és ami egye-dül képezheti alapelmét a vonzerőnek, amelyet egyik nem a másikra gyakorol. Csak nehezen ta-lálható kiváló művész nő, aki valamely színészben a férfinak hódol, bármennyire nagrabesűli is benne a művészt.

A nő mind tudna szép lenni. Nemde, csábító kijelentés? A jelenkor eszménye már nem egyezik

meg az ó kor eszményével. Csupán az arcnak a szépsége elvesztette az ingerét. Athen az orrát fin-torgatta volna Réjane asszony láttára. Páris a diadalmi szekerét huzza. Egy ügyes asszony mai napság a szabónője meg a fodrásznője segítségével Vénussá változhatik. Az olyan hölgy, aki tud öltözködni, aki el tudja rendezni a haját, aki olyan kalapot visel, mely illik az arczához, esinos a cipője s kecses a keztyűje; az otthonát lakályossá tudja tenni; kelle-mesen cseveg és szeretetre méltóan mosolyog; elő-kelő a modora, barátságos a hangja és szellemesen tud mulattatni — azt mindenki szépekn fogja tar-tani. És ezzel megvan adva minden nőnek annak a lehetősége, hogy mind e tökéletességeknek legalább egy részére szert tegyen és azt egyesítve magában, még a természettel dacolva is szép legyen.

Hogy a nők, akiket az utcán üldöznek a férfiak, egy kevéssé nem okai-e magok is ennek? Talán illetlen dolog ezt mondani, de egy iczi piczi igazság mégis csak van benne és aki őszinte akar lenni, ha egy nő arról panaszkodik neki, hogy amint kilép az utcára, a férfiak megbámulják és rámo-solyognak, okvetlenül hajlandóságot érez magában hinni azt, hogy ezeket a figyelmességeket még szí-vesen is fogadják és különös pillantásokkal talán még ki is hívják.

A házban az asszony uralkodjék. Abban a pil-lanatban, amint a férje házába lép, akaszsa a szög-re leánykorának minden tartózkodását és foglalja el a maga helyét. Félre a zsebpénzzel, a konyhapénzzel — mondja O'Rell — minden asszonynak joga van

ségében fog megtartatni, melyre az alapítók, tisztviselők, rendes és pártoló tagok, valamint az ügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívattak. Gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Két tag felkérése a jk. hitelesítésére. 3. Titkári jelentés. 4. Költségvetés. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Építkezési ügy elhalasztása. 7. Folyó ügyek tárgyalása. 8. Indítványok. Kézdivásárhely, 1903. június 2-án. Gróf Miksa Ármanné Bethlen Tima Grófnő elnök. Vajna Károly titkár.

— **A „Kereskedő Ifjúság Társulata”-nak** pünkösdi másodnap nyári mulatsága, a mint előre is látható volt, úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben pompásan sikerült. Intelligens szép közönség vett részt a mulatott oly feztelenül, kedélyesen, mint az a derék ifjúság minden mulatságán történni szokott. Csak a késő éjszakai órák vetettek véget a kedves mulatságnak, melynek rendezéséért teljes elismerés illeti a buzgó rendező bizottságot, élén Fejér Antal és Kiss Károly tanár elnökökkel.

— **Slőjd tanfolyam Kézdivásárhelyen** Az „Országos kézimunkára nevelő Egyesület” július 20-tól egy óra terjedő slőjd (kézimunka) tanfolyamot fog rendezni Kézdivásárhelyen, melyen polgári iskolai tanárok és elemi iskolai tanítók fognak kiképeztetni. A tanfolyamra körülbelül 28-30-an fognak felvétetni s vezetője Guttenberg Pál, a nevezett egyesület igazgatója lesz.

— **Évzáró vizsgák.** A kézdivásárhelyi állami polgári fiúiskola évzáró vizsgálatát a következő sorrendben tartanak meg: június 17-én d. e. 8-12-ig I. osztály; d. u. 2-5-ig II. osztály; 5-7-ig torna mindnégy osztálynak. Június 18-án d. e. 8-12-ig III. osztály; d. u. 2-6-ig IV-ik osztály. Június 19-én d. e. 9 órakor záró ünnepély, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. A vizsgálatokra, valamint az évzáró ünnepélyre a t. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Kézdivásárhely, 1903 június hó 3-án.

— **Mikes-dal.** A zágoni Mikes Kelemen-embék javára egy esimes műdal adott ki a zágoni Mikes-émlék-bizottság. A pompás dallamot Lévy József költőnk „Mikes” című szép költeményére Szabady Kata urhölgy írta s tiszta jóvedelmét a Mikes-émlék javára fordítják. Ára énekhangra zongora kísérettel 1 korona, kapható a Mikes-émlék-bizottságnál. Ugy az iskoláknak, mint a hazafias közönségnek melegen ajánljuk.

— **Nyári mulatság.** A kézdivásárhelyi „Ipares Ifjúsági Egyesület” saját könyvtára javára a jövő vasárnap délután a Nagy Ferencz-féle ligetben nyári mulatságot fog rendezni, melyet a nemes ezél iránti tekintetből is szívesen ajánlunk ismételtelen a közönség figyelmébe és pártfogásába.

ahhoz, hogy tudja, mennyit keres a férje és kikérje abból az öt megillető részt. Ebben a tekintetben a férfiak olyanok, mint azok az emberek, akik a hangversenyteremben tiszteletteljes hallgatással figyelnek a zenére a helyükön, amelyőt tiz. koronát fizetnek, de valamely privát szalonban a legkitűnőbb zenekörben is elbeszélgetnek a szomszédjokkal. Hall' d tebat, ki háziasszony és hitves vagy? Ha azt akarod, hogy a férjed hallgasson a muzsikára, csak hadd fizesse meg jól a helyét!

Miről beszélgesse az ember a feleségével? Ha a házastársaknak nincs fontosabb teendőjük, csupa szórakozásból tervekkel kellene szőniök a jövőre nézve! Tervezgesse az utazásokat legtávolabb eső országokba; építsenek fellegvárakat; vásároljanak villákat, birtokokat; tanácskozzanak azon, mint rendezkedhetnének be a legszebben és legköltségesebben; milyen parkot, lugasokat és szökőkutakat szerelnének. Az ilyen tervek torlaszt képeznek a jelen ellen és a jövőt a mindenféle lehetőségek és remények legrőzsásabb fényébe öltöztetik. Illuziók nélkül az ember nem lehet boldog. Az illuzió képezi az életnek jobbik részét. A legzadagabb ember egyben a legszegényebb is, mert már nincs semmije sem, amiről ébren álmodozhatnék. A legszebb nő is csak a férfinak egy illuziója. De melyik férfi szeretné nélkülözni ezt az illuziót, amelyet ő maga terem meg magának?

A női nemnek legnagyobb hibája, hogy összeállanak minden elképzelhető képzelte bajok orvoslásának céljából. De az igazságtalanságok legnagyobbja

— **Az anyós szelleme.** Egy kis vidéki városkában történt. A negyedik dimenzió néven ismert spiritizmus hívei ülést tartottak. Szellemidézés közben kö. kívánatra az egyik ur anyósának árnyát idézték meg, a mely szokatlan pontossággal megjelent. Az anyós szelleme a vendégek általános csodálkozására, a legbecsmérlebb jelzőkkel illette megdöbbent vejt. A vő a kínos ügynek szitkozódásokkal akart véget vetni, de nem tudta tulkiáltani az erős kifejezésekben bővelkedő szellem hangját. Végre is a vő megragadott egy ezüst gyertyatartót s odavágta, a hol a szellem megnyilatkozott. A repülő gyertyatartót jalkiáltás követte. Lámpát gyújtottak és az őszinte szellem helyén a vő ur feleségét találák vérsz. fejfel. A férj kijelentette, hogy feltétl. nem bánta meg, mert szenvednie kell annak a testnek, a melyet az anyós szelleme magára ölt.

— **A népszerűség titka.** Példa nélkül áll az a népszerűség, mely ez idő szerint a minden irányban független és szókimondó Pesti Hírlap iránt városunkban és a vidéken általában megnyilvánul. Mióta a különben is kedvelt napilapunk minden sora napról-napra azt igazolja, hogy sem kormány, sem egyetlen politikai párt, sem bármi néven nevezendő érdekszövetkezet, részvénytársaság vagy pénzintézet reá befolyást nem gyakorol, — népszerűsége rohamosan emelkedett, úgy hogy ma már a városunkba érkező példányszám sokszorosan felülmúlja valamennyi más napilapét. Est, mint érdekes jelenséget, minden irigység nélkül korstataljuk, mert magunknak is örömeinkre szolgál, hogy az intelligens olvasóközönség úgy felkarolja ezt a minden irányban független, minden ízében szabadelvű, demokratikus szellemű lapunkat s lehetővé teszi neki, hogy az összes napilapokat felülmúló gazdag tartalommal s napról-napra oly terjedelemben jelenbessék meg, amilyennel csak pár évvel előbb is még a lapok ünnepi számai sem dicsekedhettek. A Pesti Hírlap valóban megérdemli, hogy ma lapjaink közt a legnépszerűbb és legelterjedtebb.

KÖZGAZDASÁG.

Körrendelet

a baromfi-kolera ellen való védekezésről.

(Folyt. és vége.)

Ha a vészes udvar területén vízfolyás vagy közhasználatban lévő út vezet, az ilyen utszakasztól vagy vízfolyástól a baromfit távol kell tartani.

Abban az esetben, ha az állattulajdonosok a vészes udvar egész baromfiállományát leölik, a mely

iránt nincs érzék: az árulás iránt, amelyet valamely lelkiismeretlen férfi a benne bizó leányon elkövet. A nő, aki áldozata lett a hiszékeny szerelmének, csak nagyon kevés rokonszenvre számíthat a testvéreivel; még azoknál sem, akikről elvárható és követelhető és még annál sem, aki a maga részéről nem szerelemből választotta a maga férfit, hanem mert az házasságot, gazdagságot és a társadalmi állást kínálta neki.

A nő gyöngé s a férfi erős! Ezt mindenütt és mindig hallhatjuk. Ha ez igaz, akkor miért vár a férfi a nőtől olyan éretnyeket, amelyek oly erőt igényelnek, melyre ő maga sem volna kép s?

Minden nő születeti színész. És mi adja meg a színésznőknek a csábos varázst a férfi szemében? Az, hogy két sz. lakozik benne!

A nő társadalmi állására következtethetünk abból, ahogyan leül.

A nő miért ragaszkodik oly megrögzötten az utóiratokhoz? A legfontosabbat, fő es tulajdonképeni okát annak, amiért a levelet megírja, miért mondja meg csak az utóiratban?

Ezt a rejtélyt még egyetlen férfi sem oldotta meg, de O'Rell sem. Egy fiatal barátja írt neki egyszer egy tizenhatoldalos levelet. Tele volt az kedves, szellemes cseveggel, de hogy minek ír, azt egyetlen szóval sem említette. Csak az utóiratban, az utolsó oldal alján, körül eő a nagyfontosságú üjság:

„A megváltozott nevemből látni fogja, hogy férjhez mentem. A mult hétén volt a lakodalmam.”

eljárás a betegség biztos elfojtására a legajánlatosabb, a további intézkedések már csak az udvar alapos kitisztítására és fertőtlenítésére szorítkoznak.

Utmutatás

a baromfikoleráról (baromfitypoid) és az ellene való védekezés szabályairól.

I. A betegség jellege és elterjedése.

A baromfikolera igen könnyen áttérhető ragadós betegség, amely a házi szárnyasokra nevezetesen tyukokra, gyöngytyukokra, libákra és kacsákra, veszélyes és csaknem kivétel nélkül elhullással végződik. Az egészséges baromfi állományok befertőzése leggyakrabban az újonnan beállított beteg baromfival történik. Ezenkívül terjedhet ez a betegség az ugyan-ezen betegségben elhullott baromfi, valamint az élő vagy leölt beteg tyukok, libák, kacsák stb. ürülékei, továbbá zsigerei, vére, tollai, nem különben tojásai és egyéb hulladékaik által. Egészséges baromfi befertőzése bekövetkezik akkor is, ha az olyan utakon, legelőken, patakokban vagy pocsolyákban megfordul, amelyeket beteg szárnyasok előzőleg használtak.

II. A baromfikolera ismertető jelei.

A baromfi állomány befertőzését mindenek előtt a hirtelen bekövetkező elhullások mutatják. Libák, tyukok és kacsák stb. nem ritkán a nélkül is elhullanak hogy rajtuk feltűnőbb betegedési tüneteket lehetett volna észlelni. Alapos vizsgálat során azonban az első elhullási esetek bekövetkezésekor észrevehető, hogy néhány állat bátyadt és szomorú, tollazatukat felborzulva és szárnyaikat lefelé tartják, nagy szomjúságot mutatnak, nem ritkán hányanak és bűzös hasmenésben szenvednek. Ürülékük eleinte pépes és fehéressárga, később nyálkás, vízenyős és zöld.

III. Védekezés a betegség fellépése ellen.

A baromfikolera behuzrolásának a következő elővigyázati szabályok alkalmazásával lehet elejét venni:

- a) az idegen, főleg a külföldről behozott szárnyasok hozzászerzésének mellőzésével,
- b) a háztartásban leölésre kerülő idegen baromfi halladékaiknak a fertőzést kizáró módon való eltávolításával,
- c) a baromfiaknak távoltartásával olyan utaktól, legelőktől, patakoktól stb., a melyeket idegen baromfiaknak használnak,
- d) baromfikereskedőknek az udvaroktól való távoltartásával.

Ha idegen baromfi beszerzése (pl. tenyésztési célra) el nem kerülhet, tanácsos azt 6-8 napon át elkülönített helyen elzárva tartani és a régi állomány közé csak akkor becsátani, ha a jelzett idő alatt semminemű betegedési tünetek nem mutatkoztak. Ez az elővigyázat annál is inkább ajánlatos, mert a már netán befertőzött állatok egyideig még egészségeseknek mutatkozhatnak.

Elővigyázati intézkedés gyanánt figyelembe jöhet még a védőoltás is.

Vonatok indulása és érkezése a kézdivásárhely-brassói vasuton.

Kézdivásárhelyről indul:

4 óra 58 percz., 10 óra 24 percz. és 2 óra 14 percz.

Sepsiszentgyörgyre érkezik:

6 óra 48 percz., 12 óra 16 percz., 4 óra 40 perczkor.

Brassóba érkezik:

8 óra 25 percz., 1 óra 53 percz., 6 óra 27 perczkor.

Brassóból indul:

5 óra 19 perczkor, 8 óra 40 perczkor, 3 órákor.

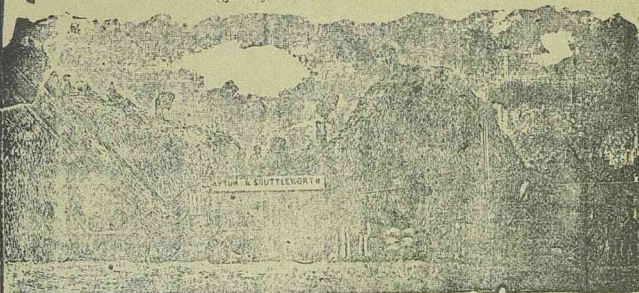
Sepsiszentgyörgyre érkezik:

6 óra 34 percz., 10 óra 18 percz., 4 óra 06 percz.

Kézdivásárhelyre érkezik:

8 óra 54 percz., 1 óra 18 percz., 6 óra 37 perczkor.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, láher-cséplők, tisztító-rosták, konkolozók, kőmő- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, rézvágók, kukorica-morsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes asztal-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

(122 1 18)

(107. 7-0.)

Eladó fa-istálló.

Egy jelenleg teljesen jó karban levő nagy istállónak fa részei alsó és felső padlással együtt, mely könnyen átalakítható 3, esetleg 4 szobás lakó házzá

azonnal eladó.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

NAGY JÓZSEF
márvány, granit, syenit, lábradár nagy sirkő raktára és brithor márványtelepe
108. 8-10.

BRASSÓ, Vasút-utca.

Eivállalok minden e szakba vágó munkát u. m.: taburkolatokat, márványlapokat, fürdőkádakat, emléktáblákat felirattal, kávéházi berendezéseket, hentes és mészárospultokat, márvány sírtelekeket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos a ban készíttetnek.

Nyomdász tanulónak
(jó családból való) 2 fű felvétetik Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

IFJ. JANCsó MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kornak megfelelő, teljesen

ÚJ KÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be, ellátva azt a legújabb fajta gyorsajtókkal, többfele segédgépekkel,

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, diszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő kornak lépést tartva, **könyvnyomdát gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **ujabb és ujabb fajta felszerelésekkel**. Időközben kíváncsnak láttam, hogy **könyvnyomdát**

könyvkötészettel

is kibővitsem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a tulságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdában készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak esinos kiviteléért teljes felelősséget vállalom.

Midőn irányomban eddig tanúsított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója.

új könyvnyomdamban

minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: folyóiratokat, diszműveket, talragaszokat, gyászlapokat, községi és ügyvédi nyomtatványokat, eljegyzési-, menyegzői- és bál meghívókat stb. stb. stb. **rendkívüli olcsó árak mellett**, izlésesen, esinosan állíthatok elő, pontos kiszolgálás mellett.

Mély tisztelettel:

IFJ. JANCsó MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSESEK MUNKÁJA.

Nyomtatott Ifj. Jancsó Mózes Kézdivásárhelyen.